

Erkki Liikanen
Suomen Pankki

Kasvuedellytyksiä ja julkista taloutta tulee edelleen vahvistaa

Tiedotustilaisuus 18.12.2017

Euroalueen rahapolitiikka jatkuu taloutta tukevana ja hintakehitystä kiihdyttävänä

Euroalueen kasvu- ja hintanäkymät

Eurojärjestelmän joulukuun ennuste (vrt. EKP:n syyskuun ennuste)

- **BKT**
  - 2017: 2,4 % (+0,2)
  - 2018: 2,3 % (+0,5)
  - 2019: 1,9 % (+0,2)
  - 2020: 1,7 %

- **Inflaatio**
  - 2017: 1,5 % (ennallaan)
  - 2018: 1,4 % (+0,2)
  - 2019: 1,5 % (ennallaan)
  - 2020: 1,7 %

Taloukasvun ja hintanäkymien taustalla oletus voimakkaasti taloutta tukevan rahapolitiikan jatkumisesta koko ennustehorisontin ajan

Rahapolitiikka pysyy keveänä

- ***Taloutta tukevaa ja hintakehitystä kiihdyttävää rahapolitiikkaa jatketaan kunnes EKP:n neuvosto katsoo inflaation palautuvan kestävästi tavoitteen mukaiseksi***
  - ***Arvopaperiostoja tehdään ensi vuoden tammikuusta syyskuun loppuun 30 miljardin euron arvosta kuukaudessa***
  - ***Ostoja voidaan jatkaa pidempäänkin, mikäli inflaatio ei näytä kiihtyvän tavoitteen mukaiseksi ilman rahapolitiikan tukea***
  - ***Netto-ostojen päätyttyä eurojärjestelmä tulee sijoittamaan uudelleen velkakirjoista erääntyvät varat, mikä osaltaan ylläpitää rahapolitiikan taloutta edistävää vaikutusta***
  - ***EKP:n neuvosto odottaa ohjauskorkojen pysyvän nykyisellä tasolla pidemmän aikaa vielä omaisuuserien netto-ostojen päätyttyäkin***

Suomen talouden kasvuedellytyksiä ja julkista taloutta tulee edelleen vahvistaa

Suomen taloudesta on saatu hyviä uutisia, ja näkymät ovat parantuneet

- *Taloukasvu on jatkunut aiempaa laaja-alaisempana*
- *Vienti ja yritysten investoinnit lisääntyvät kotitalouksien kysynnän lisäksi*
- *Työllisyysaste on vähitellen noussut ja julkisen talouden alijäämä pienentynyt*
- *Kustannuskilpailukyky on kääntynyt paranevaan suuntaan*

Tavoitteiden on edelleen syytä olla korkealla

- ***Suomen talous ponnistaa yhä tasolta, joka on monen vuoden vaikean kehityksen heikentämä***
- ***Tarve vahvistaa***
  - ***Talouden kasvuedellytyksiä***
  - ***Julkinen talouden näkymiä***

Julkisen talouden alijäämä pienentynyt, mutta näkymät eivät vielä kestäväällä pohjalla

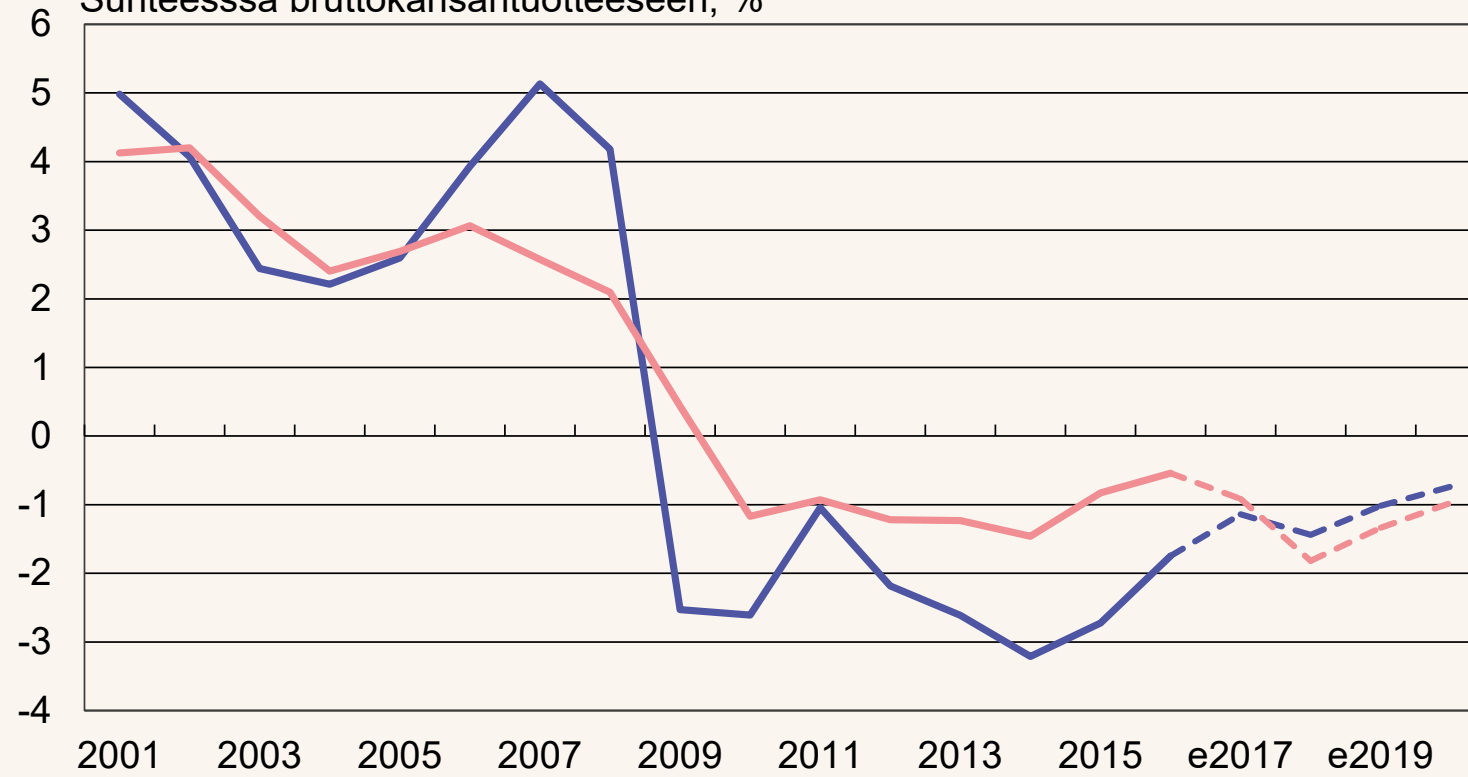

Julkinen talous on käännteestä huolimatta alijäämäinen

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto

— Nimellinen — Rakenteellinen

Suhteessa bruttokansantuotteeseen, %

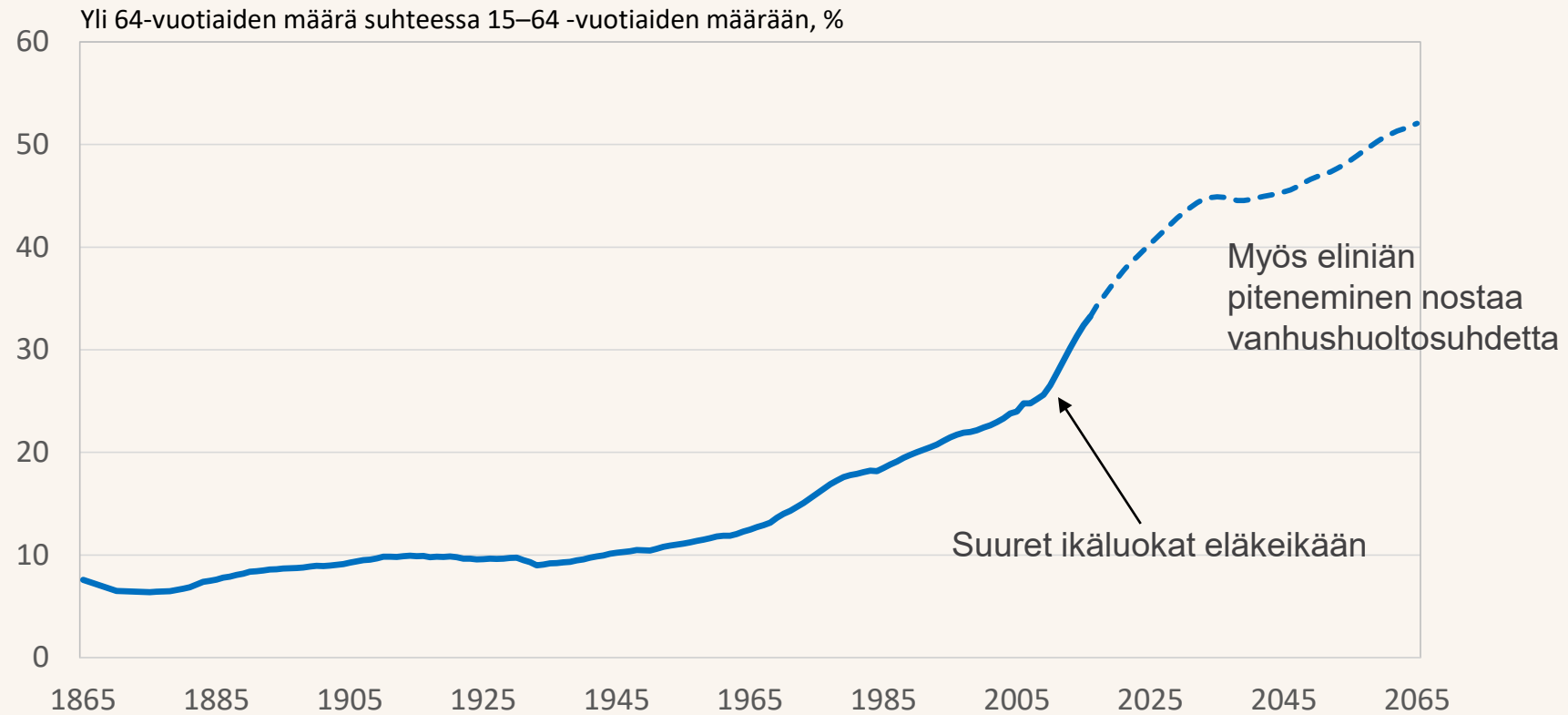
Lähde: Tilastokeskus, Euroopan komissio ja Suomen Pankki (ennusteet).

34003

Kestävyyssvaje yhä 3 % suhteessa BKT:hen, kun ikääntyneiden määrä suhteessa työikäisiin kasvaa

Vanhushuoltosuhde

Lähde: Tilastokeskus.

27747

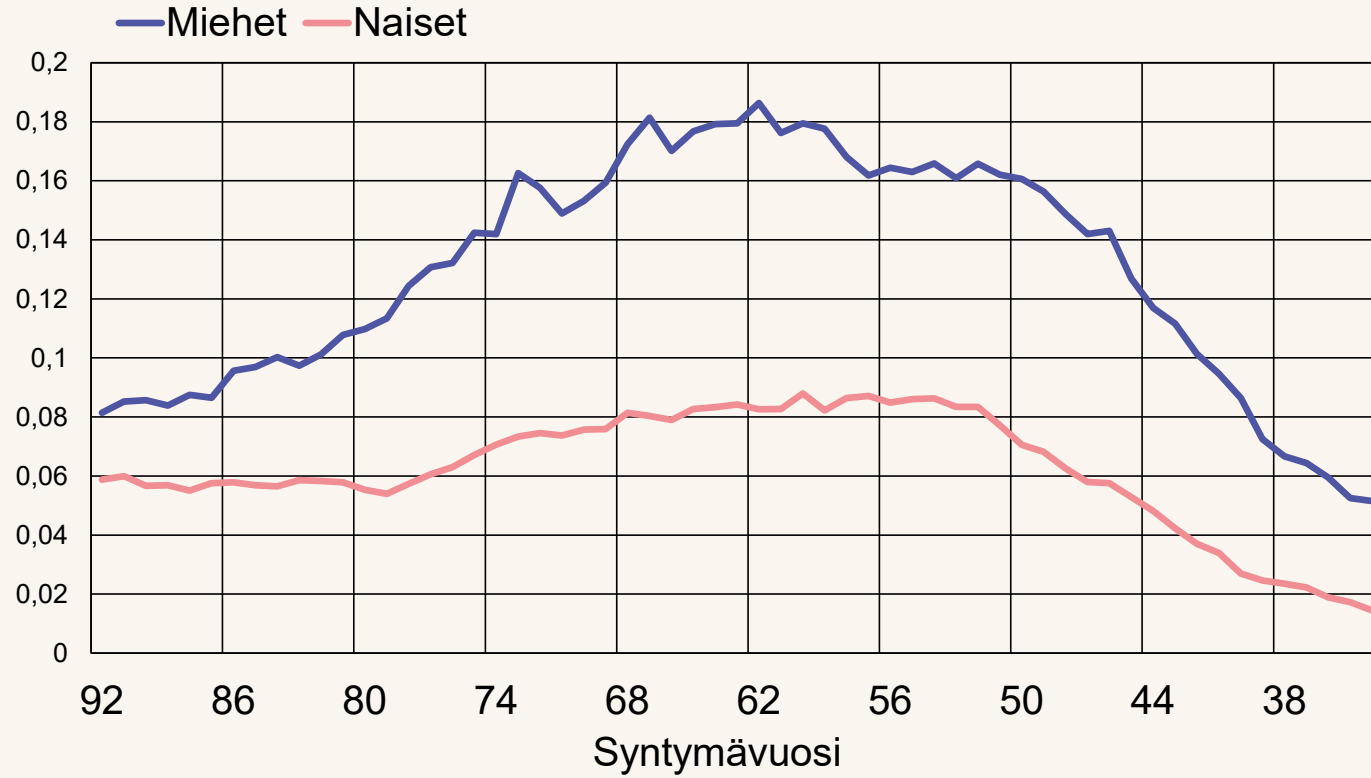
Julkisen talouden näkymiin voidaan vaikuttaa rakenteellisilla uudistuksilla

- *Vuoden 2015 eläkeuudistus paransi kestävyysnäkymiä*
- *SOTE-uudistuksella on suuri merkitys hoitomenojen tulevan kasvun kannalta*
- *Työllisyysasteen nostaminen*
  - *Työllisyysaste on keskeisessä asemassa julkisen talouden kestävyysasteen suhteen*

1980-luvulla syntyneiden miesten osallistuminen työmarkkinoille näyttää jäävän vähäisemmäksi kuin aiemmin syntyneiden

Syntymävuoden vaikutus työmarkkinoille osallistumiseen, regressioyhtälön estimoitu kerroin

Helvi Kinnunen ja Petri Mäki-Fränti:
"Iän, sukupuolen ja koulutuksen vaikutuksesta työn tarjontaan Suomessa".
www.eurojatalous.fi

Lähde: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

35437

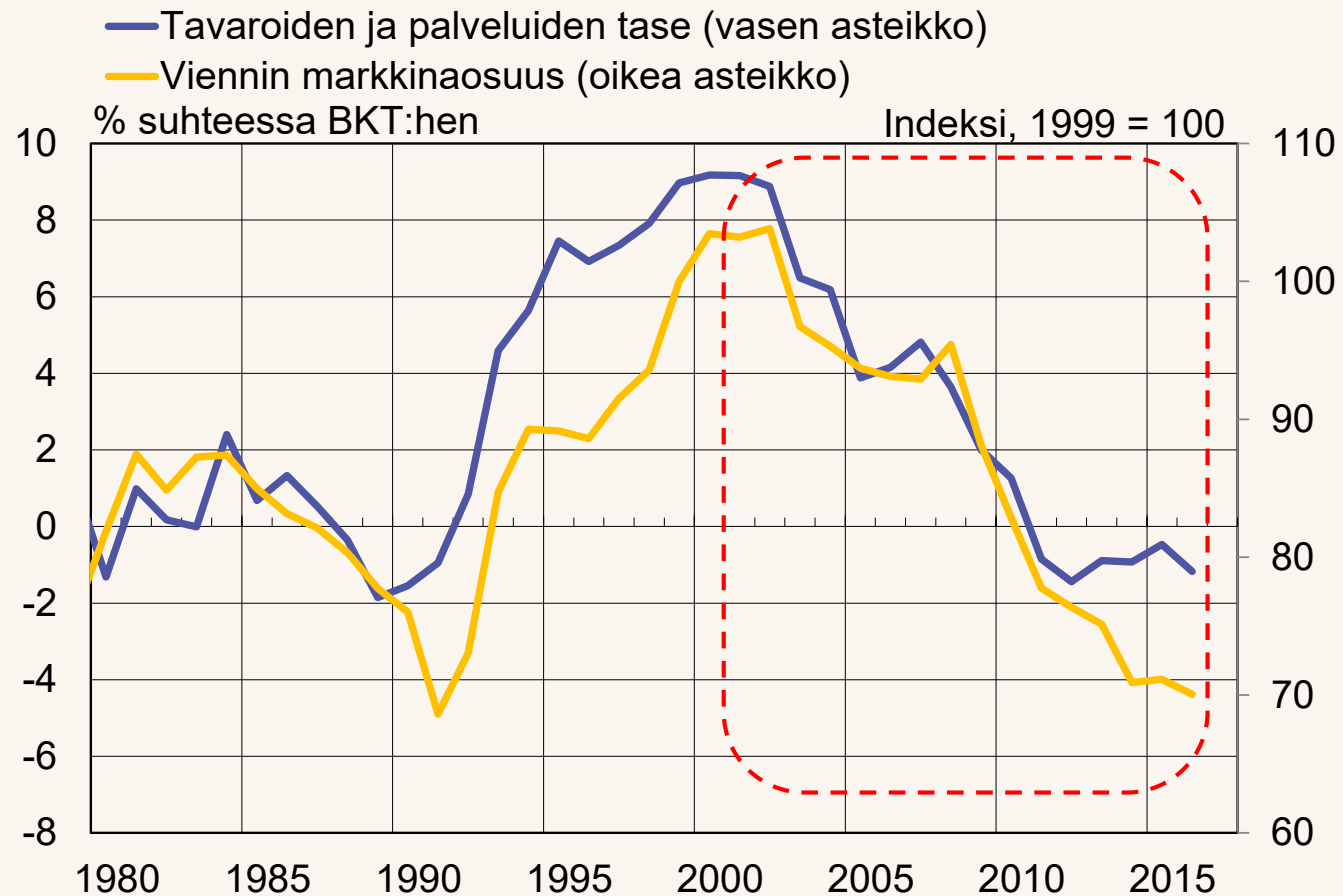

Kustannuskilpailukyky kääntynyt paranevaksi

**Lähikuukausien ja -vuosien ratkaisut vaikuttavat
talouskasvun ja työllisyyden edellytyksiin**

Talouden avoimen sektorin kehitys oli vuoteen 2016 asti vaimeaa

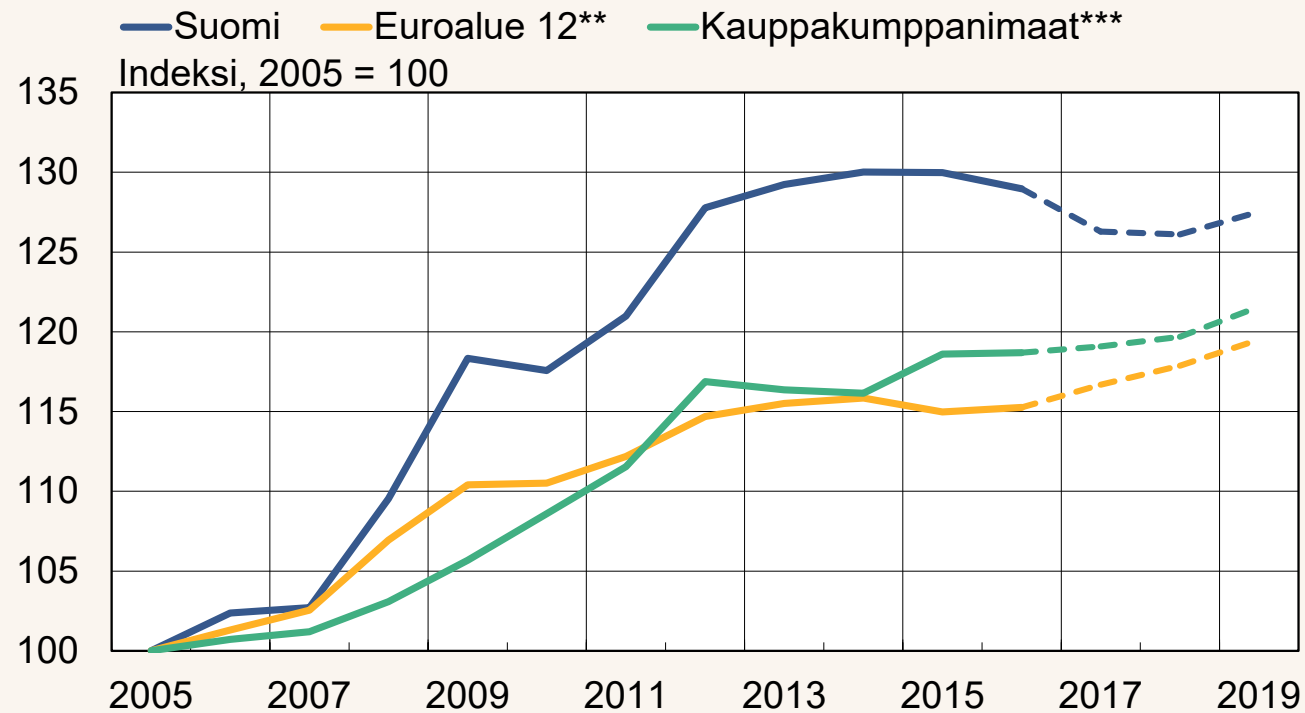
Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan komissio ja OECD.

34093

Tulevia vuosia koskevilla ratkaisulla suuri merkitys

Vaihtosuhteiden korjatut yksikkötyökustannukset*

*) Palkansaajakorvaukset suhteessa kansantulon määrään.

***) Euroalueen 12 ensimmäistä jäsenmaata. ***) 14 perinteistä teollisuusmaata.

Ennusteet: Suomen Pankki (Suomi) ja Euroopan komissio (muut maat).

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Euroopan komissio.

34093

Taloustiede tarjoaa välineitä, ei päämääriä

Tutkimustietoa syytä käyttää hyödyksi rakenneuudistusten ja suhdannepolitiikan valmistelussa

- *Yhteiskunnan yleisten tavoitteiden määrittely nojaa myös arvovalintoihin. Ne kuuluvat vaaleissa valtuutuksen saaneille*
- *Taloustieteellinen tutkimus voi*
  - *Kertoa paljon siitä, miten haluttuihin tavoitteisiin voidaan päästä tehokkaimmin ja vähimmin kustannuksin*
  - *Auttaa ymmärtämään mennyttä kehitystä ja analysoimaan nykyisiä ongelmia*
- *Suomeen perustettava taloustieteen instituutti tärkeä hanke*

Jean Tirole: ”Taloustiede yhteiseksi hyväksi”

- ***Jean Tirole sai taloustieteen Nobelin 2014***
- ***Tirole kertoi joutuneensa vastaamaan kadulla vastaantuleville kysymyksiin: ”Mitä taloustiede oikein on ja miten se voi edistää hyvinvointia”. Tuloksena pohdiskeluista syntyi kirja (2016,2017)***
- ***Tirole kuvaa kirjassa alueita, missä taloustutkimus on kehittänyt välineitä, joita voidaan käyttää yhteisten ongelmien ratkaisemiseksi***
  - Mikä on valtion ja markkinoiden paino? Mitä on itsenäisten instituutioiden rooli? Millaisin välinein voidaan tehokkaimmin toimia ilmastonmuutosta vastaan? Millaiset kannustimet voivat edistää yhteisten tavoitteiden saavuttamista, milloin ne voivat toimia itseään vastaan? Eriarvoisuus, kuinka mitata, analysoida sen syitä ja mitä ratkaisuja voi esittää?
- ***Tirole kirjoittaa myös tutkijaekonomistien rajoituksista***
  - ”media ei ole luonnollinen paikka tutkijalle”. Heidän tutkimustaan ylläpitää heidän epävarmuuteensa. Argumentteja puolesta ja vastaan, ”two-handed economist”.
  - ”Valitettavasti joskus tutkijat esittävät argumentteja mediassa, joita eivät koskaan uskaltaisi puolustaa seminaarissa, tai korjaisivat ne pian”

Lopuksi

- ***Lähivuosien näkymät ovat nyt aiempaa paremmat***
- ***Taloukasvun ja julkisen talouden pidemmän aikavälin näkymien vahvistaminen on nyt keskeistä***
  - *Työllisyysasteen nostaminen*
  - *Tuottavuuskasvun edellytysten parantaminen*
- ***Aivan erityisen tärkeää on, että nuoret pääsevät työmarkkinoille***

Kiitos!